

Charakteristika predmetu

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

Rozvíjajúce ciele

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v **prvom ročníku** je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: prípravné, šlabikárové a čítankové. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká: *Jazyková a slohová zložka* – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením.

Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty.

V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností.

Sústredíme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v **druhom ročníku** je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte. V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na:

Rozprávanie: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v **treťom ročníku** je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania.

Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázok formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

Vo **štvrtom ročníku** sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova – u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká: *Rozprávanie*: žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne

rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedia si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedia porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píšu texty podľa zadania učiteľa.

Témy – 2. ročník

Jazyková a slohová zložka

- Hláska a písmeno, rozlišovacie znamienka, samohlásky, dvojhlásky, spoluhlásky, slabika, veta
- ústne a písomné blahoželenie, tykanie – vykanie, adresa bydliska, súkromný list, blahoželenie (ústne, písomne), pohľadnica, rozprávanie (ústne), opis predmetu, ilustrácie

Čítanie a literárna výchova

Témy – 3. ročník

Jazyková a slohová zložka

- Abeceda, slabikotvorné l, ľ, r, f, obojaké spoluhlásky – vybrané a príbuzné slová, ohybné slovné druhy
- List, rozprávanie, oznam, inzerát, reklama, pozvánka, opis, vizitka,

Čítanie a literárna výchova

- Literatúra pre deti a mládež, poézia, próza, odsek, ľudová slovesnosť, autorská rozprávka, povesť

Témy – 4. ročník

Jazyková a slohová zložka

- Tvorenie slov predponami, vybrané slová, spodobovanie, priama reč, ohybné a neohybné slovné druhy
- Diskusia, názor, opis osoby, interview, reprodukcia rozprávania, plagát

Čítanie a literárna výchova

- Náučná literatúra, diagramy a grafy, umelecká literatúra, divadlo, divadelná hra, rozhlas, televízia, film, kino, dialóg, kapitola, bájka, komiks, pojmové mapy

Prierezové témy

Zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Finančná gramotnosť

2. ročník - Implementácia v slohovej zložke – prosba, želanie (finančná zodpovednosť)

a prijímanie rozhodnutí, rozhovor – úver a dlh), žiadosť o informáciu (riadenie rizika a poistenie), čítanie a literárna výchova – človek vo sfére peňazí.

3. ročník – reklama, diskusia – názor, vyjadrenie vlastnej túžby, inzerát, porekadlo, príslovie, ľudové rozprávky.

4. ročník – v slohovej zložke – diskusia, názor, interview, plagát, v literárnej zložke – diagramy a grafy, divadlo, divadelná hra, rozhlas, televízia, film, kino, dialóg, komiks, bájka

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Slovenský jazyk a literatúra – primárne vzdelávanie str. 7-14 (1. ročník), str. 15-20 (2. ročník), str. 21-26 (3. ročník), str. 27-34 (4. ročník)

Disponibilnú hodinu v 1. ročníku využijeme na upevňovanie osvojených zručností a spôsobilostí počas prípravného obdobia: vizuomotoriky, grafomotoriky, zmysluplného rečového prejavu, správnej artikulácie hlások a hláskových skupín, ich sluchového rozlišovania a lokalizáciu v slove. Počas šlabikárového obdobia bude posilnené osvojovanie techniky čítania s využitím hlasových, dychových a artikuláčnych cvičení. V čítankovom období na prehĺbenie osvojených vedomostí s využitím rôznych techník, foriem a stratégií čítania s porozumením.

Disponibilnú hodinu v 2.-4. ročníku využijeme na prehĺbenie osvojených vedomostí bez rozšírenia učiva. Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu:

a) v jazykovej a slohovej zložke na:

- rozvoj tvorby jazykových prejavov
- pravopisné cvičenia

• rozvoj slovnej zásoby

b) v literárnej zložke na:

- rozvoj čitateľskej gramotnosti
- rozvoj plynulého čítania textov
- mimočítanková literatúra

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe slovenského jazyka využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- dramatizácia (rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle a prežívania)
- výklad učiteľa

- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

- **Učebné zdroje**

Šlabikár I. a II. Časť – Virgovičová

Čítanka pre 1. ročník ZŠ

zošit na písanie Moje prvé čiary a písanky 1. – 6. časť

Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ – Dienerová, Nosáľová, Hirschnerová

Pracovný zošit pre 2. ročník ZŠ – Hravá slovenčina - TAKTIK

Čítanka pre 2. ročník ZŠ – Nosáľová, Dienerová, Hirková

Písanie pre 2. ročník ZŠ

Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ – Hirschnerová, Adame

Čítanka pre 3. ročník ZŠ – Hirschnerová, Ondráš, Filagová

Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ – Hirschnerová, Adame

Čítanka pre 4. ročník ZŠ – Hirschnerová, Ondráš, Filagová

Mimočítanková literatúra, detské časopisy, knihy zo školskej knižnice, dataprojektor, notebook, obrazový materiál, pracovné listy vypracované priebežne podľa potreby vyučujúcimi, nástenné obrazy, CD nosiče, DVD, pravidlá slovenského pravopisu, slovník cudzích slov, iné slovníky, fotografie, ilustrácie, odborné publikácie k daným témam učiva, encyklopédie, webové stránky, detské knihy a časopisy

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane, dbáme na motivujúce hodnotenie, vo veľkej miere využívame pochvalu a povzbudenie. V prvom ročníku rešpektujeme plynulý prechod z predškolského obdobia na školské činnosti.

Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku /počet: 1/:

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku /počet: 10/:

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlasý
5. Tvrdé spoluhlásy
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásy

8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ /počet: 10/:

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
2. Slová s l, í, r, ř
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Počet a zameranie kontrolných diktátov vo 4. ročníku /počet: 10/:

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ
2. Vybrané slová po b, m
3. Vybrané slová po p, r
4. Vybrané slová po s, v, z
5. Spodobovanie
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vlastné podstatné mená
8. Ohybné slovné druhy
9. Neohybné slovné druhy
10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

- 0 – 1 chyba = 1
- 2 – 4 chyby = 2
- 5 – 7 chýb = 3
- 8 – 10 chýb = 4
- 11 a viac chýb = 5

Rovnaké chyby v tom istom slove sa pokladajú za jednu chybu, napríklad rýchly chlapec mal rýchly krok – (1 chyba).

Rozsah kontrolných diktátov - 1. ročník 10 – 15 plnovýznamových slov, 2. ročník 20 – 30 plnovýznamových slov, 3. ročník 30 – 40 plnovýznamových slov, 4. ročník 40 – 50 plnovýznamových slov.

Navrhovaný rozsah slov platí aj pri prepise a odpise textu.

Charakteristika predmetu

Predmet matematika je na primárnom stupni vzdelávania prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Výučba matematiky musí byť vedená snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku s propedeutickými postupmi prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom i divergentných úloh, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore.

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Na hodinách matematiky sa tiež kladie dôraz na rozvoj žiackych schopností a zručností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov. Proces získavania nových matematických vedomostí u žiakov musí učiteľ realizovať s prevahou pozorovania a experimentovania v ich prirodzenom prostredí. Učiteľ by mal tiež naučiť žiakov správne klásť otázky, odhadnúť výsledky i korektne formulovať závery. Učenie matematiky by malo byť pre žiakov zaujímavé, aby sa u nich formoval pozitívny vzťah k matematike a aby ju vnímali ako nástroj na riešenie problémových úloh každodenného života.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôbiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci na primárnom stupni vzdelávania majú dosiahnuť nasledujúce ciele:

- osvojiť si základné matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- pracovať s prirodzenými číslami (v obore do 10 000) tak, ako to bližšie špecifikuje vzdelávací štandard,
- používať zlomky na propedeutickej, prípravnej úrovni,
- identifikovať a správne pomenovať funkčné vzťahy medzi číslami,
- objavovať pravidlá vytvorených postupností a dopĺňať ich,
- orientovať sa v tabuľkách, grafoch a vytvárať ich,
- identifikovať, pomenovať, narysovať a správne označiť geometrické útvary bližšie špecifikované vo vzdelávacom štandarde,
- odhadnúť a presne odmerať dĺžku útvaru, premeniť jednotky dĺžky (mm, cm, dm, m, km).
- používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života (vrátane postupného nadobúdania finančnej gramotnosti),

- rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa,
- rozvíjať poznávacie procesy a myšlienkové operácie,
- upevniť kladné morálne a vôľové vlastnosti (samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritiku, sebakritiku, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom i verejnom kontexte),
- rozvíjať kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti.

Témy - 1.ročník

Prirodzené čísla 1 – 20 a 0

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20

Geometria a meranie

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Témy – 2.ročník

Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20 s prechodom cez základ 10

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 100

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v číselnom obore do 100

Geometria a meranie

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Témy – 3. ročník

Násobenie a delenie v obore násobilky

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000

Geometria a meranie

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Témy – 4. ročník

Násobenie a delenie v obore násobilky

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000

Geometria a meranie

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Prierezové témy

Zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Finančná gramotnosť

Implementácia finančnej gramotnosti spočíva vo výchove žiakov k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami a pracovnými zošitmi MAT, viesť žiakov k hodnotovej orientácii peňazí, uvedomovať si hodnotu práce a význam peňazí v spoločnosti, poznať hodnotu eurových mincí a bankoviek, uvedomovať si hodnotu zakúpeného tovaru (kupujeme a predávame), vedieť porovnávať ceny tovaru.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Matematika – primárne vzdelávanie str. 4-8 (1. ročník), str. 8-13 (2. ročník), str. 14-19 (3. ročník), str. 19-25 (4. ročník). Disponibilnú hodinu v 2. ročníku využijeme na upevňovanie a systematizáciu základného učiva uvedeného v ŠVP bez rozšírenia učiva.

Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu a to na:

- precvičovanie matematických operácií
- riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie
- rozvoj čitateľskej a matematickej gramotnosti
- riešenie slovných úloh
- rysovanie

Metódy a formy práce

Metódy vyučovacej hodiny

- motivačné metódy (citové približovanie obsahu učiva, vzbudenie záujmu u žiaka, optimálna klíma v triede)
- inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu návodu)
- fixačné metódy (opakujú, precvičujú, upevňujú)
- motivačná demonštrácia (vzbudenie záujmu žiaka pomocou ukážky)
- vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva)
- didaktická hra (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou alebo praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu produktu)
- pozorovanie (cieľené systematické vnímanie objektov a procesov)

Formy vyučovacej hodiny

- samostatná práca
- práca s počítačom
- hromadné vyučovanie
- blokové vyučovanie
- práca v skupinách
- vyučovacia hodina
- práca vo dvojici

Učebné zdroje

Matematika pre 1. roč. ZŠ: Belic, M., Striežovská, J.: Matematika 1 pre prvý stupeň základných škôl (1. a 2. časť), Čísielko; Multimediálny disk Matematika pre prvákov;

Matematika pre 2. roč. ZŠ: Belic, M., Striežovská, J.: Matematika 2 pre prvý stupeň základných škôl (1. a 2. časť); Multimediálny disk Matematika pre druhákov;

Matematika pre 3. ročník ZŠ: Belic, M., Striežovská, J.: Matematika 3 pre prvý stupeň základných škôl (1. a 2. časť); Multimediálny disk Matematika pre tretíakov;

Matematika pre 4. ročník ZŠ: Belic, M., Striežovská, J.: Matematika 4 pre prvý stupeň základných škôl (1. a 2. časť); Multimediálny disk Matematika pre štvrtákov;

Demonštračné - tabuľa, krieda, veľké stovkové počítadlo, model číselnej osi, rysovacie potreby, modely telies, modely geometrických útvarov, modely peňazí...

dataprojektor, notebook

www.zborovna.sk, www.infovekacik.sk

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. Pri hodnotení pristupujeme k žiakom diferencovane, využijeme pozorovanie činnosti žiaka, ústne skúšanie, písomné skúšanie (orientačné testy, desaťminútovky, tematické previerky, výstupné testy).

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecno-vzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ. Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším vetám, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a vety dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Rozvíjajúce ciele:

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie. Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Finančná gramotnosť sa preberá v týchto tematických okruhoch - Obchody, Stravovanie, Cestovanie a Čas pod nižšie uvedenými témami v 3. a 4. ročníku.

Témy 3. ročníka:

1. Začíname
2. Audio-orálny kurz
3. Ahoj, pán Veselý! - Hello, Mr. Jolly!
4. Obchod pána Veselého - Mr. Jolly'sshop
5. Dobré ráno! - Goodmorning!
6. Bella a Biffo - Bella and Biffo
7. Pani Lahôdková a pirát Jack - Mrs. Goody and PirateJack
8. Všetko najlepšie! - Happy birthday!
9. Kde je kráľ Súdok? - Whereis King Tub?
10. Toto je moja rodina - Thisis my family
11. Slečna Strieborná - Miss Silver
12. Vesmírna raketa - Thespacerocket
13. Hor sa do vesmíru - Up in space
14. Vitajte doma! - Welcomehome!
15. **Prierezové témy** zaradujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami anglického jazyka pre 1. stupeň – 3. ročník, úroveň A1.1+, str. 5 – 11.

Témy 4. ročníka:

1. Začíname
2. Opakovanie
3. Na hrade – At thecastle
4. V Biffovej záhrade – In Biffo'sgarden
5. Pirát Jack – PirateJack
6. Fantastický obchod – A fantasticshop
7. Pirát Jack v televízii – PirateJackis on TV
8. Kto je víťaz? – Whoisthewinner?
9. Výlet v balóne – A trip in a balloon
10. Pozri zvieratká! – Look at theanimals!
11. Pozri! More! – Look! Thesea!
12. Ostrov – Theisland
13. Čln – Theboat
14. Vitajte doma! - Welcomehome!

Prierezové témy zaradujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami anglického jazyka pre 1. stupeň – 4. ročník, úroveň A1.1+, str. 5 – 11.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní anglického jazyka využívame rôzne metódy získavania, osvojovania a upevňovania vedomostí, zručností a návykov s dôrazom na všetky jazykové zručnosti – písomný prejav, ústny prejav, čítanie s porozumením a počúvanie s porozumením. Patria medzi ne brainstorming, brainwriting, pojmové mapy, interaktívne metódy, motivačné metódy rozhovoru – učenie sa metódou komunikácie, demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy, produktívne a reproduktívne metódy upevňovania učiva, projektové metódy, ktoré posilňujú motiváciu žiakov a učia žiakov spolupracovať, diskutovať, formulovať názory, riešiť problémy, tvoriť, hľadať informácie a pod.

Didaktické formy vyučovania anglického jazyka sú najmä vyučovacia hodina v triede a vyučovacia hodina v jazykovom laboratóriu. Najčastejšie používame skupinové formy práce, prácu v pároch, ktoré zvyšujú vzájomnú spoluprácu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia ich pracovať v skupine s dôrazom na dodržiavanie zásad práce v kolektíve. Pri samostatnej práci sa žiaci spoliehajú len na svoje vedomosti a zručnosti, tvorivosť a kreativitu. V niektorých prípadoch (vytváranie projektu a ich prezentácia) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

Učebné zdroje

Učebnica EnglishWorld 1 a 2 /Bowen, Hocking/ a pracovný zošit EnglishWorld 1 a 2 /Bowen, Hocking/, CD nahrávky k učebným textom, DVD, prekladové slovníky, odborná a metodická literatúra, internet, prezentácie v PowerPointe.

Hodnotenie predmetu

Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami v zmysle MP na hodnotenie a klasifikáciu.

Dodržiavanie jednotnej stupnice pri písomnom preverovaní vedomostí žiakov:

100 – 90% = 1 89 – 75% = 2 74 – 50% = 3 49 – 25% = 4 24 – 0% = 5

V procese hodnotenia uplatňujeme primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektujeme práva dieťaťa a humánne správanie sa voči žiakovi. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v rámci rozvoja jednotlivých zručností – čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie v ANJ v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, ochota spolupracovať. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Charakteristika predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôsobené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy – prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci:

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadávajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,

- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

Téma (3. ročník) - Moja obec

Téma (4. ročník) - Slovensko

Prierezové témy zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie finančnej a čitateľskej gramotnosti.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Vlastiveda – primárne vzdelávanie str. 4–5.

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní vlastivedy by sa mali využívať nasledovné metódy, ktoré zefektívnia vyučovanie vlastivedy:

- motivačné metódy: motivačný rozhovor, motivačný výklad, motivačné rozprávanie, motivačné demonštrácie
- expozičné metódy: výklad, vysvetľovanie, opis, demonštrácia, metóda ukážky, metóda pozorovania, napodobňovania, metóda hry, metódy s heuristickou funkciou, samostatná práca žiakov
- fixačné metódy: napodobňovanie, opakovanie, herné a súťaživé metódy
- diagnostické metódy: metódy pozorovania, testy, metódy rozhovoru

Učebné zdroje

Vlastiveda 3 pre 3. ročník základných škôl – Kožuchová, Matúšková, Šimunková

Vlastiveda 4 pre 4. ročník základných škôl – Kožuchová, Matúšková, Šimunková

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti.

Charakteristika predmetu

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

Rozvíjajúce ciele

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti: žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty), poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja indukzívne poznávanie žiaka), špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie a/alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných situácií a javov,
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti,

- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou.

Témy – 3. ročník

Rastliny a huby

Živočíchy

Človek

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Témy – 4. ročník

Prírodné spoločenstvá

Človek

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Prierezové témy zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Prírodoveda – primárne vzdelávanie str. 4-8 (3. ročník), str. 8-15 (4. ročník)

Finančná gramotnosť – Dôsledky znečistenia rôznych vodných zdrojov

Metódy a formy práce

Využívame tieto vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou) a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese využívame nielen základnú organizačnú formu vyučovaciu hodinu, ale aj exkurziu, vychádzku.

Učebné zdroje

Prírodoveda pre 3. ročník základnej školy – Wiegerová, Česlová, Kopáčová

Prírodoveda pre 4. ročník základnej školy – Wiegerová, Česlová, Kopáčová

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z **Metodického pokynu č. 22/2011** na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. V prírodovede sa budeme zameriavať na hodnotenie: rozvoja abstraktného myslenia, aktívnu manipuláciu s materiálmi, schopnosť identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky, schopnosť zovšeobecňovať na základe predchádzajúcich skúseností, schopnosť vyjadriť svoje predstavy o javoch, schopnosť zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v skupine.

Charakteristika predmetu

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojevý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska veku primeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

Témy -1. ročník

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda:

- Rastliny
- Živočíchy
- Človek
- Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Témy – 2. ročník

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda:

- Rastliny
- Živočíchy
- Človek
- Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Prierezové témy zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Finančná gramotnosť

Implementujeme vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť- Plánovanie a hospodárenie s peniazmi.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Prvouka– primárne vzdelávanie str. 3 -7 (1. ročník), str. 7-12 (2. ročník).

Disponibilnú hodinu v 1. ročníku využijeme na upevňovanie a systematizáciu základného učiva uvedeného v ŠVP, na utvrdenie a prehĺbenie osvojených vedomostí, zručností a spôsobilostí s využitím tvorby projektov a prezentácie vlastných projektov, skupinovej práce, zážitkového učenia, práce s IKT a encyklopedickými zdrojmi.

Metódy a formy práce

Využívame tieto vyučovacie metódy:

priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)

sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)

práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou) a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese využívame nielen základnú organizačnú formu vyučovaciu hodinu, ale aj exkurziu, vychádzku.

Učebné zdroje

Prvouka pre 1. ročník základnej školy (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Metodické komentáre k Prvouke pre 1. ročník základnej školy (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Multimediálny disk (MMD)k pracovnej učebnici.

Prvouka pre druhákov (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Metodické komentáre k Prvouke pre druhákov (R. Dobišová Adame – O. Kováčiková), Multimediálny disk (MMD)k pracovnej učebnici, staršie vydania prvouky, prírodovedy a vlastivedy, ďalšie odborné publikácie k daným témam prvouky, encyklopédie, webové stránky (www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z **Metodického pokynu č. 22/2011** na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. V prvouke sa budeme zameriavať na hodnotenie: rozvoja abstraktného myslenia, aktívnu manipuláciu s materiálmi, schopnosť identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky, schopnosť zovšeobecňovať na základe predchádzajúcich skúseností, schopnosť vyjadriť svoje predstavy o javoch, schopnosť zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v skupine.

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci:

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

Témy - 2. ročník

Reprezentácie a nástroje

Komunikácia a spolupráca

Algoritmické riešenie problémov

Softvér a hardvér

Informačná spoločnosť

Prierezové témy zaradíme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Implementácia finančnej gramotnosti: Komunikácia - Využívanie internetu: človek vo sfére peňazí.

Témy – 3. a 4. ročník

Reprezentácia a nástroje

Komunikácia a spolupráca

Algoritmické riešenie problémov

Softvér a hardvér

Informačná spoločnosť

Požiadavky na výstup

Žiak na konci 2. ročníka vie:

- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov
- nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov
- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu
- zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová)
- použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov
- zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie,
- dekodovať informáciu z jednoduchých reprezentácií,
- zvoliť si nástroj zo skupiny pre danú konkrétnu situáciu, problém
- použiť nástroje na prezeranie webových stránok
- získať informácie z webových stránok
- navrhnúť riešenie, vyjadriť plán riešenia
- rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku)
- vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia
- uvažovať o rôznych riešeniach
- spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument
- prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácii
- pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici
- diskutovať o rizikách na internete

Požiadavky na výstup – výkonový štandard je v súlade so Vzdelávacím štandardom predmetu Informatika pre primárne vzdelávanie – str. 3-10 /3. a 4. ročník/.

Metódy a formy práce

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Pri výučbe informatickej výchovy využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)

- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

Učebné zdroje

učebnica – Informatická výchova pre 2.ročník, Blaho, Salanci, Chalachánová. Aitec.

pracovná učebnica – Informatická výchova pre 3. ročník ZŠ – Mosná, Sčasná

pracovná učebnica – Informatická výchova pre 4. ročník ZŠ – Mosná, Sčasná

odborné publikácie k daným témam (Ako nestratiť dieťa vo svete internetu)

rôzne webové stránky pre deti (Tux Paint, Alik, rexík, ovce.sk,...),

edukačné programy podľa možností školy dodané Inforekom, alebo zakúpené školou

materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii (počítače, dataprojektor,...).

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z **Metodického pokynu č. 22/2011** na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. V edukačnom procese sa uskutočňuje priebežné a celkové hodnotenie. Priebežné hodnotenie má hlavne motivačný charakter. Učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Celkové hodnotenie sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete. Žiak je z predmetu INFORMATIKA skúšaný ústne a prakticky.

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie. Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Vzdelávací štandard má tri základné časti: Zdravie a zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia pre základné pohybové zručnosti (30 %), manipulačné, prípravné a športové hry (30 %), hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %), psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %) a aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %).

Základnou organizačnou formou je 45 minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,

- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Témy

Zdravie a zdravý životný štýl

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Športové činnosti pohybového režimu

TC: Základné pohybové zručnosti

TC: Manipulačné, prípravné a športové hry

TC: Hudobno-pohybové a tanečné činnosti

TC: Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Prierezové témy

Zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie finančnej gramotnosti.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Telesná a športová výchova – primárne vzdelávanie str. 4 – 13. Konkretizácia obsahu jednotlivých tematických celkov je uvedená pre jednotlivé ročníky v internom dokumente TPU tak, aby sa zachovalo, že na konci 4. ročníka základnej školy žiaci zvládnu výkonový štandard pre daný iŠVP.

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní telesnej výchovy by sa mali využívať nasledovné metódy, ktoré zefektívnia vyučovanie telesnej výchovy:

- motivačné metódy: motivačný rozhovor, motivačný výklad, motivačné rozprávanie, motivačné demonštrácie
- expozičné metódy: výklad, vysvetľovanie, opis, demonštrácia, metóda ukážky, metóda pozorovania, napodobňovania, metóda hry, metódy s heuristickou funkciou, samostatná práca žiakov
- fixačné metódy: napodobňovanie, opakovanie, metódy pasívneho pohybu a pohybové kontrasty, tiež herné a súťaživé metódy
- diagnostické metódy: metódy pozorovania, testy, metódy rozhovoru

Učebné zdroje

Na hodinách telesnej a športovej výchovy budeme využívať dostupné náradie a športové pomôcky, náčinie, didaktickú techniku, odbornú literatúru, odborné poznatky z novín, časopisov, internetu.

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove. Pri hodnotení učiteľ zohľadňuje ich individuálne osobitosti a zdravotné oslabenia, citlivo pristupuje ku žiakom s menej dobrými športovými výsledkami.

Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci:

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,
- spoznajú základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme,
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,
- poznajú zásady stolovania a prípravy jednoduchých pokrmov. rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadávajú v kalendári významné dni),

Téma (3. ročník)

Človek a práca

Tvorivé využitie technických materiálov

Stravovanie a príprava pokrmov

Ľudové tradície a remeslá

Téma (4. ročník)

Človek a práca

Technické materiály

Základy konštruovania

Príprava pokrmov

Ľudové tradície a remeslá

Prierezové témy zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie finančnej a čitateľskej gramotnosti.

Finančná gramotnosť

Implementácia finančnej gramotnosti spočíva vo výchove žiakov k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami, viesť žiakov k hodnotovej orientácii peňazí, uvedomovať si hodnotu práce a význam peňazí v spoločnosti, poznať hodnotu eurových mincí a bankoviek, uvedomovať si hodnotu zakúpeného tovaru (kupujeme a predávame), vedieť porovnávať ceny tovaru.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Pracovné vyučovanie – primárne vzdelávanie str. 3-8.

Metódy a formy práce

V pracovnom vyučovaní sa uplatňujú:

- slovné metódy (rozhovor, výklad, beseda)
- názorné metódy (pozorovanie, demonštrácia a iné)
- praktické metódy (samostatná činnosť, experimentovanie)
- motivačné (beseda, výstavka, motivácia na emocionálne pozorovanie exponovaných výrobkov alebo iných estetických objektov a ich samostatné celostné estetické vnímanie žiakmi).

Formy individuálnej práce so žiakmi, pri ktorej jednotliví žiaci vykonávajú rozmanité samostatné práce, spravidla podľa pokynov vyučujúceho. Všetky formy práce sa často prelínajú a prechádzajú jedna do druhej. Individuálna činnosť by mala vyústiť do kolektívnej ako napríklad do prehliadky tvorivosti žiakov .

Učebné zdroje

Používané zdroje: reprodukcie výrobkov, internet, odborné časopisy, časopisy pre deti a mládež. IKT, PC, dataprojektor.

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

Charakteristika predmetu

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej exprese, ktorá podporuje ich hudobnú seberealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

Rozvíjajúce ciele

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

Témy (1. - 4. ročník)

Hlasové činnosti

Inštrumentálne činnosti

Percepčné činnosti - aktívne počúvanie

Hudobno-pohybové činnosti

Hudobno-dramatické činnosti

Hudobno-vizuálne činnosti

Prierezové témy zaradujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Implementácia finančnej gramotnosti - vychovávať žiakov k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami na HUV, viesť žiakov k hodnotovej orientácii peňazí.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Hudobná výchova – primárne vzdelávanie str. 4 -7 (1. ročník), str. 7-11 (2. ročník), str. 12-17 (3. ročník), str. 17-22 (4. ročník)

Metódy a formy práce

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, návštevu hudobných podujatí, besedy
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol.

Špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno - receptívna metóda, improvizácia.

Učebné zdroje

L. Kopinová, T. Ružičková, V. Damboráková, Učebnica HV pre 1. ročník ZŠ,
Doc. PhDr. E. Langsteinová, CSc., doc. Mgr. B. Felix: Hudobná výchova pre 2., 3., 4. roč. ZŠ ,
Jano Pavelčák deťom – CD – Inštrumentácia piesní pre 1.- 4. ročník, CD Počúvanie hudby
v 1. – 4. ročníku ZŠ, encyklopédie, odborná literatúra o hudbe, Orffove hudobné nástroje,
CD prehrávač, elektr. klávesový nástroj, webové stránky, súbor kariet o hud. nástrojoch,
zborníky ľudových piesní, notový materiál, zrkadlové učebné pomôcky ako obrazy, grafické
nákresy, nákresy s notovou osnovou;

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiakov základnej školy sa riadi Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. Pri hodnotení v hudobnej výchove rešpektujeme aj nevyrovnaný stupeň hudobnosti žiakov. Plne realizujeme pozitívne hodnotenie. Objektívitu hodnotenia docielime sústavným, dlhodobým pozorovaním aktivity a záujmu žiakov v hudobných prejavoch a pri hudobnej percepcii.

Charakteristika predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo v primárnom vzdelávaní podporuje základné predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Rozvíja duchovný svet detí, umožňuje im prostredníctvom biblických príbehov poznávať Trojjediného Boha, Božiu Matku Máriu a svätých. Poznatky, ktoré získavajú žiaci v tomto období, sú predpokladom pre otvorenie sa životu s Ježišom Kristom aj prostredníctvom prijatia sviatosti Eucharistie. Na podklade Božích prikázaní ich učí rozlišovať dobro od zla. Náboženská výchova/náboženstvo v nich rozvíja komunikačné zručnosti, otvára ich chápaniu okolitého sveta a vďačnosti za prijaté dary. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci:

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- nadobudnú základné vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o živote Panny Márie a svätých, ktoré sú predpokladom náležitej úcty k nim,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- zorientujú sa v morálnych hodnotách, ktoré sú postavené na Desatore,
- nadobudnú vhodné komunikačné zručnosti v vyjadrovaní vlastných myšlienok a citov,
- získajú spôsobilosť pre pravidelnú modlitbu, rozlišovanie dobra od zla, voľbu dobra pre seba i iných

Témy– 1. ročník

Som na svete z lásky

Rodina – ohnisko lásky

Dar lásky

Moc života a lásky

Spoločenstvo lásky

Témy – 2. ročník

Boh mi dôveruje

Dôverujem Bohu

Dôvera v rodine

Dôverujeme si navzájom

Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere

Pozvanie na hostinu – obnovenie dôvery

Témy – 3. ročník

Veriť Bohu

Ježiš uzdravuje

Ježiš nám odpúšťa

Ježiš nás oslobodzuje

Ježiš nás pozýva na hostinu

Témy – 4. ročník

Cesta nádeje

Biblia – slovo o nádeji

Nádej presahujúca smrť

Svedectvo nádeje

Prameň nádeje

Prierezové témy zaradujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Náboženská výchova/náboženstvo – Katolícka cirkev – primárne vzdelávanie str. 3 – 5 (1. ročník), str. 5-7 (2. ročník), str. 8-10 (3. ročník), str. 10-13 (4. ročník).

Metódy a formy práce:

Vychováva nielen svojim obsahom učiva ale aj klímou triedy. Klíma jednotlivých tried vytvára klímu celej školy. Výučba predmetu cielene posilňuje triednu i školskú klímu. Metódy a formy práce vyplývajú zo vzdelávacích a výchovných potrieb žiakov, z ich veku a životných skúseností. Využívajú sa aktivizujúce vyučovacie metódy, projektové vyučovanie, slovné metódy, názorné, kreslenie. Vyučovanie prebieha v triedach. Na rozvoj aktivity využívame skupinovú prácu, didaktickú hru.

Učebné zdroje

Učebnica pre 1. ročník ZŠ Cesta lásky, pracovný zošit

Učebnica pre 2. ročník ZŠ Cesta dôvery, pracovný zošit

Učebnica pre 3. ročník ZŠ Cesta viery, pracovný zošit

Učebnica pre 4. ročník ZŠ Poznávanie nádeje, pracovný zošit

prezentácie v Power Pointe, DVD –život svätých, hudobné CD, časopis Rebrík

Hodnotenie predmetu:

Predmet je klasifikovaný v zmysle MP 22/2011 slovne - absolvoval/neabsolvoval.

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok). Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním (zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov), s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.), s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar). Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

Žiaci:

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi,
- poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

Témy – 1. ročník

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky

Rozvoj fantázie a synestetické podnety

Podnety moderného výtvarného umenia
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
Škola v galérii
Podnety architektúry
Podnety fotografie
Podnety videa a filmu
Podnety dizajnu a remesiel
Podnety poznávania sveta

Témy- 2. - 4. ročník

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky
Rozvoj fantázie a synestetické podnety
Podnety moderného výtvarného umenia
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia
Škola v galérii
Podnety architektúry
Podnety fotografie
Podnety videa a filmu
Elektronické médiá
Podnety dizajnu a remesiel
Podnety poznávania sveta

Prierezové témy zaraďujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Implementácia finančnej gramotnosti - vychovávať žiakov k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami, viesť žiakov k hodnotovej orientácii peňazí – Reliéf (mince).

Finančná gramotnosť

Implementácia finančnej gramotnosti spočíva vo výchove žiakov k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami, viesť žiakov k hodnotovej orientácii peňazí, uvedomovať si hodnotu práce a význam peňazí v spoločnosti, poznať hodnotu eurových mincí a bankoviek, uvedomovať si hodnotu zakúpeného tovaru (kupujeme a predávame), vedieť porovnávať ceny tovaru.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Výtvarná výchova – primárne vzdelávanie str. 4-7 (1. ročník), str. 8-12 (2. ročník), str. 13-16 (3. ročník), 17-21 (4. ročník)

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy sa uplatňujú:

- slovné metódy (rozhovor, výklad, beseda)
- názorné metódy (pozorovanie, demonštrácia a iné)
- praktické metódy (samostatná výtvarná činnosť, experimentovanie)

- motivačné (beseda, výstavka, motivácia na emocionálne pozorovanie exponovaných výtvarných diel alebo iných estetických objektov a ich samostatné celostné estetické vnímanie žiakmi.

Didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy sú najmä vyučovacia hodina v triede, vychádzka, exkurzia, vyučovacia hodina v počítačovej učebni. Najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou. Formy individuálnej práce so žiakmi, pri ktorej jednotliví žiaci vykonávajú rozmanité samostatné práce, spravidla podľa pokynov vyučujúceho (hra s predmetmi, ich fantazijné dotváranie, spájanie do nových figúr, modelovanie, organizácia priestoru, dekoratívne práce, farba a línia, výstavka prác, zhotovenie kraslice). Všetky formy práce sa často prelínajú a prechádzajú jedna do druhej. Individuálna činnosť by mala vyústiť do kolektívnej ako napríklad do prehliadky tvorivosti žiakov.

Učebné zdroje

Výtvarná výchova pre 1. roč. ZŠ: prof., akad. mal. Ladislav Čarný a spoluautorky

Výtvarná výchova pre 2. roč. ZŠ: prof., akad. mal. Ladislav Čarný a spoluautorky

Výtvarná výchova pre 3. roč. ZŠ: prof., akad. mal. Ladislav Čarný a spoluautorky

Používané zdroje: reprodukcie umeleckých diel, internet, odborné časopisy, časopisy pre deti a mládež, IKT, PC, dataprojektor, odborná a metodická literatúra, ukážky výtvarných diel detských ilustrátorov, publikácie o výtvarnom umení, film, divadlo, tlač, reklama, výstavy, www.zborovna, edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy, prezentácie v PowerPointe, internet, aktívna výtvarná činnosť.

Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení a klasifikácii vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Predmet je klasifikovaný piatimi stupňami. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami, pred porovnávaním s výkonmi iných žiakov. Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytl žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

Charakteristika predmetu

Úlohou povinne voliteľného predmetu etická výchova v primárnom vzdelávaní je podporovať osobnostný a sociálny rozvoj žiaka s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tejto úlohy sa využíva hlavne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a zvnútornenie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. V etickej výchove sa kladie dôraz na rozvoj mravného usudzovania, na kultivovanie medziľudských vzťahov, ktoré vychádzajú z rodiny, rozširujú sa na triedny kolektív, na školu a na región, v ktorom žiaci žijú. Deje sa to prostredníctvom rozvoja sociálnych spôsobilostí (otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod.). Etická výchova sa tak podieľa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení ku kritickému mysleniu, diskusií, hodnotiacim postojom, ku harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

Rozvíjajúce ciele

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvoja si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjajú svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

Témy - 1. ročník:

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Prvky prosociálneho správania

Ľudská dôstojnosť

Pozitívne hodnotenie iných

Naša rodina

Témy - 2. ročník:

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Tvorivosť

Iniciatíva

Vyjadrovanie citov

Naša trieda

Témy - 3. ročník:

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Vcítanie sa do prežívania iných – empatia

Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti

Pomoc, darovanie, delenie sa

Naša škola

Témy - 4. ročník:

Postoje a spôsobilosti v medziľudských vzťahoch

Reálne a zobrazené vzory

Rozvoj tvorivosti a iniciatívy

Dohovor o právach dieťaťa

Náš región – naša vlasť

Prierezové témy zaradujeme do vyučovania jednotlivých tematických celkov, pričom kladieme dôraz i na rozvíjanie čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Požiadavky na výstup

Vzdelávací a výkonový štandard je totožný so Vzdelávacími štandardami Etická výchova primárne vzdelávanie str. 4-5 (1.ročník), str. 5-7 (2. ročník), str. 7-9 (3. ročník) a str. 9-11 (4. ročník).

Metódy a formy práce

Základom výchovno-vzdelávacieho procesu etickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete.

Metódy: dialóg, diskusia, hry, riešenie problémových úloh, dramatizácia, zážitkové metódy, učenie posilňovaním žiaduceho správania, anketové metódy, hranie scénok, problémové vyučovanie, hranie rolí.

Formy práce: frontálna, skupinová, individuálna práca, didaktická hra, tvorivá dramatika.

Učebné zdroje

Pracovné zošity :

Ivanová, E., Kopinová, L., Líšková, E.: Etická výchova pre 1. ročník ZŠ

Ivanová, E., Kopinová, L., Otottová, M.: Etická výchova pre 2. ročník ZŠ

Ivanová, E., Kopinová, L., Otottová, M.: Etická výchova pre 3. ročník ZŠ

Ivanová, E., Kopinová, L., Otottová, M.: Etická výchova pre 4. ročník ZŠ

Literatúra: Ivanová, I., Kopinová, L., Líšková, E.: Etická výchova pre 1. ročník ZŠ, metodická príručka. Ivanová, I.- Kopinová, L. : Etická výchova pre 2. ročník ZŠ, metodická príručka, Dobšinský, P. : Slovenské rozprávky, Ezop : Bájky, Lencz, L. – Križová, O. : Metodický materiál k predmetu etická výchova, Bratislava: Metodické centrum v Bratislave, 1997, Bekéniová, L.: Dramatická výchova ako prostriedok rozvoja osobnosti žiaka, Prešov, Metodické Centrum, 1997, Detské časopisy

IKT zdroje : www.infovek.sk, www.statpedu.sk, www.mladeleta.sk

Digitálna technológia: PC, dataprojektor, interaktívna tabuľa, CD, DVD, internet. prezentácie vytvorené učiteľom, pracovné listy vytvorené učiteľom.

Hodnotenie predmetu

V primárnom vzdelávaní sú žiaci v predmete etická výchova hodnotení slovne. Vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pochvalou a povzbudením motivujeme žiakov k dosiahnutiu pozitívnych výsledkov. Dávame im dostatok priestoru na vyjadrenie toho, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila a akú zmenu by prijali. Hodnotíme pochvalou pred celým kolektívom. Vyzdvihujeme žiakové klady, povzbudzujeme, usmerňujeme prácu žiakov s cieľom zlepšiť ich výkony. Hodnotíme nielen vedomosti a schopnosti, ale aj jeho úsilie a svedomitosť pri učení, aktivitu, tvorivosť, samostatnosť v práci. V etickej výchove sledujeme cyklické rozvíjanie osobnosti žiaka , rešpektujeme dynamiku dlhodobého a postupného rozvoja sociálnych zručností. Vyzdvihujeme a zdôrazňujeme úspechy v prosociálnom cítení.